

IX Ka 698/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w Wydziale IX Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – S. S.O. Aleksandra Nowicka (spr.)

Sędziowie: S.O. Rafał Sadowski

S.O. Lech Gutkowski

Protokolant stażysta Marzena Chojnacka

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu Barbary Dryzner

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2015r.

sprawy **M. Z.** oskarżonego z art. 279§1 kk i in.

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 6 października 2014 r., **sygn. akt II K 1643/13**

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla pkt VI,VII,VIII;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym i obciąża nimi Skarb Państwa,

IV. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Toruniu) na rzecz adw. B. R. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) brutto tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

IX Ka 698/14

UZASADNIENIE

M. Z. został oskarżony o to, że:

1. W dniu 30 października 2013r. w godz. 06:30- 13:15 w T., przy ul. (...) działając z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wspólnie i w porozumieniu z dwiema n/n osobami w n/n sposób otworzył drzwi wejściowe od mieszkania nr (...), dostał się do wnętrza i dokonał zaboru w celu przywłaszczenia laptopa, m-ki L., gitary akustycznej, m-ki H., instrumentu klawiszowego, m-ki R., saksofonu, m-ki Y., telefonu komórkowego N. (...), czym spowodował łączne straty w kwocie 8250 zł. na szkodę K. R., tj. o czyn z art. 279 § 1 kk;

2. w dniu 30 października 2013r. w godz. 06:30- 13:15 w T., przy ul. (...) działając z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wspólnie i w porozumieniu z dwiema n/n osobami w n/n sposób otworzył drzwi wejściowe od mieszkania nr (...). Dostał się do wnętrza i dokonał zaboru w celu przywłaszczenia laptopa, m-ki S. z myszką i zasilaczem o łącznej wartości 2350 zł. na szkodę D. R., tj. o czyn z art. 279 § 1 kk;

3 Działając z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej dokonał:

I. w dniu 20 września 2013r. o godz.07:58 w T. przy ul. (...) w sklepie (...) dokonał kradzieży artykułów drogeryjnych, tj. 15 past do zębów- Sensodyne, 3 dezodorantów Nivea oraz 5 dezodorantów Garnier o łącznej wartości 269,95 zł. na szkodę firmy (...) S.A.

II. w okresie od 6 do 17 września 2013r. w T. przy ul. (...)w sklepie (...) działając w czynie ciągłym dokonał kradzieży artykułów drógeijjnych, tj. 9 past do zębów- Sensodyne, 3 balsamów do ciała Nivea, 4 kremów Nivea Sof oraz 5 odświeżaczy powietrza Air o łącznej wartości 343,19 zł. na szkodę firmy (...) SA. w K.;

III. W dniu 21 maja 2013r. w godz.07:38- 08:38, w T. przy ul. (...) w sklepie (...) dokonał kradzieży artykułów drogeryjnych, tj. 4 kosmetyków Nivea Baby oraz 12 balsamów po goleniu Nivea o łącznej wartości 306,48 zł. na szkodę firmy (...) S. A. w K.;

IV. W okresie od 27 lipca do 1 sierpnia 2013r. w T. przy ul. (...) w sklepie (...) działając w czynie ciągłym dokonał kradzieży artykułów drogeryjnych, tj. 12 past do zębów- Sensodyne, 12 kremów Nivea Soft oraz 9 odświeżaczy powietrza Air Wic o łącznej wartości 532,11 zł. Na szkodę firmy (...) S.A.

V. w dniach 19- 21 września 2013r. w T. przy ul. (...) w sklepie (...) dokonał kradzieży artykułów drogeryjnych, tj. 16 odświeżaczy powietrza Air Wic o łącznej wartości 287,00 zł. na szkodę firmy (...) S.A.,

tj. o czyn z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 12 kk;

4. w dniu 16 października 2013r. w T., przy ul. (...) na terenie boiska „Orlik” z plecaka dokonał zaboru w celu przywłaszczenia telefonu komórkowego, m-ki (...) o wartości 1000 zł na szkodę M. M.,

tj. o czyn z art. 278 § 1kk;

5. w dniu 29 października 2013r. 2013r. w T., przy ul. (...) z kieszeni płaszcza dokonał zaboru w celu przywłaszczenia telefonu komórkowego, m-ki (...) o wartości 500 zł na szkodę J. J.,

tj. o czyn z art. 278 § 1kk.

6. w dniu 23 czerwca 2013r. w T., przy ul. (...) dokonał przywłaszczeni torebki z zawartością telefonu komórkowego, m-ki (...), portfela skóropodobnego z gotówką, dowodem osobistym, prawem jazdy, karta bankomatową o łącznej wartości 700 zł na szkodę A. K.,

tj. o czyn z art. 284 § 1 kk i art. 278 § 5 kk. i 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2kk;

7. w dniu 25 sierpnia 2013r. w T., przy ul. (...) w lokalu (...)z torebki dokonał zaboru w celu przywłaszczenia telefonu komórkowego, m-ki (...)oraz flakonu perfum (...) o łącznej wartości 550 zł na szkodę M. P.,

tj. o czyn z art. 278 § 1 kk.

8. w dniach 27-28 października 2013r. w T., przy ul. (...) w lokalu (...)z torebki dokonał zaboru w celu przywłaszczenia telefonu komórkowego, m-ki (...)o wartości 700 zł na szkodę K. K..

tj. o czyn z art. 278 § 1 kk.

9. w dniach 25/26 listopada 2013r. w T., przy ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z dwiema nieustalonymi osobami dokonał kradzieży w włamaniu, gdzie po przednim zerwaniu skobli kłódek dostał się do wnętrza magazynu i dokonał zaboru w celu przywłaszczeni ok. 600 kartonów różnego rodzaju ciastek, powodują starty na kwotę 20000 zł na szkodę L. P.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 kk;

10. w dniach 28/29 listopada 2013r. w T., przy ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z dwiema nieustalonymi osobami dokonał kradzieży w włamaniu, gdzie po przednim zerwaniu skobli klódek dostał się do wnętrza magazynu i dokonał zaboru w celu przywłaszczeni ok. 5 palet z różnego rodzaju ciastkami, powodując starty na kwotę 10000 zł na szkodę E. P., tj. o czyn z art. 279 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 6 października 2014r. orzekł:

I/ oskarżonego M. Z. uznaje za winnego popełnienia czynów opisanych w punktach I,II,IX i X aktu oskarżenia z tym ustaleniem, iż czynu opisanego w punkcie IX aktu oskarżenia dopuścił się na szkodę E. P., a nadto, że oskarżony działał ciągiem przestępstw z art. 279§1kk i za to w myśl art. 91§1kk w zw. z art. 279§1kk wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II/ oskarżonego M. Z. uznaje za winnego popełnienia czynów opisanych w punktach IV,V,VII i VIII aktu oskarżenia z tym ustaleniem, iż oskarżony działał ciągiem przestępstw z art. 278§1kk i za to w myśl art. 91§1kk na mocy art. 278§1kk wymierza mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

III/ oskarżonego M. Z. uznaje za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie VI aktu oskarżenia z tym odmiennym ustaleniem, iż stanowi on występki z art. 278 §1 i 5 kk. i 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2kk i za to w myśl art. 11§3kk w zw. z art. 278§1kk wymierza mu karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV/ oskarżonego M. Z. uznaje za winnego popełnienia czynów opisanych w punkcie III aktu oskarżenia z tym odmiennym ustaleniem, iż stanowiły one wykroczenia z art. 119§1kw i za to w myśl art. 9§2kw w zw. z art. 119§1kw w zw. z art. 20§1 i 2 kw oraz 21§1kw wymierza mu karę 1 (jednego) miesiąca ograniczenia wolności w formie nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 (czterdziestu) godzin;

V/ na podstawie art. 91§2kk w zw. z art. 86§1kk w miejsce kar pozbawienia wolności orzeczonych w punktach I , II i III wyroku orzeka karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

VI/ na podstawie art. 69§1 i 2kkk i art. 70§1 pkt 1kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszona na okres 5 (pięciu) lat tytułem próby;

VII/ na mocy art. 73§1kk oddaje oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego;

VIII/ na podstawie art. 72§1 pkt 4kk zobowiązuje oskarżonego do podjęcia pracy zarobkowej w terminie 3 (trzech) miesięcy po opuszczeniu Zakładu Karnego;

IX/ na podstawie art. 46§1kk zobowiązuje oskarżonego do naprawienia szkody poprzez uiszczenie na rzecz:

- K. R. kwoty 8250 (osiem tysięcy dwieście pięćdziesiąt) złotych;

- D. R. kwoty 2350 (dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt) złotych;

-M. M. kwoty 1000 (jeden tysiąc) złotych;

- J. J. kwoty 500 (pięćset) złotych;

- A. K. kwoty 700 (siedemset) złotych;

- M. P. kwoty 550 (pięćset pięćdziesiąt) złotych;

- K. K. kwoty 700 (siedemset) złotych;

- E. P. kwoty 30.000 (trzydzieści tysięcy) złotych;

X/ zwalnia oskarżonego z kosztów sądowych, wydatkami postępowania obciąża Skarb Państwa;

XI/ zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. R. kwotę 588 (pięćset osiemdziesiąt osiem) złotych powiększoną o należną stawkę podatku VAT tytułem zwrotu kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu;

XII/ zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych L. P. i E. P. kwoty po 420 (czteryście dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych podnosząc zarzut rażącej niewspółmierności kary pozbawienia wolności i warunkowe zawieszenie jej wykonania, co nie odpowiada stopniowi winy i nieuwzględniającej roli wychowawczej, którą winna wypełnić. W konkluzji wniósł o zmianę wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu wyższej akry pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja zasługuje na częściowe uwzględnienie.

W ocenie Sądu odwoławczego, Sąd I instancji przeprowadził przewód sądowy zgodnie z wymogami procedury karnej i nie dopuścił się żadnych podlegających uwzględnieniu z urzędu uchybień, które skutkowałyby koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, stosowanie do wymogów art. 439 kpk lub 440 kpk. Nie budzi również zastrzeżeń prawidłowość dokonania przez Sąd Rejonowy ustaleń dotyczących przebiegu zdarzeń.

W zakresie natomiast wysokości wymierzonych kar jednostkowych i kary łącznej pozbawienia wolności stwierdzić należy, iż Sąd nie przekroczył granic sędziowskiego uznania, o którym mowa w art. 53 §1 kk. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z dyspozycją art. 438 pkt 4 kpk Sąd odwoławczy jedynie wówczas ma podstawy do ingerowania w wymiar kary orzeczonej przez Sąd I instancji, kiedy uzna, że orzeczona kara w sposób rażący odbiega od kary, którą sprawca powinien ponieść.

Co do podniesionego w apelacjach zarzutu rażącej niewspółmierności kary stwierdzić należy, że jest on o tyle zasadny, że Sąd dopuścił się de facto błędnego ustalenia faktycznego – w zakresie ustalenia pozytywnej prognozy kryminologicznej. Rażąca niewspółmierność kary, o której mowa w art. 438 pkt 4 kpk zachodzi wtedy, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary można było przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego, a więc nie chodzi o ewentualną różnicę w ocenach wymiaru kary, ale różnicę ocen tak zasadniczej natury, że karę dotychczas wymierzoną można byłoby, również w potocznym słowa znaczeniu uznać za rażąco niewspółmierną w stopniu nie dającym się zaakceptować.

Rażąca niewspółmierność kary zachodzi wtedy, gdy suma stosowanych kar i środków karnych za przypisane przestępstwo nie uwzględniałaby należycie stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie realizowałaby w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych jakie kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego.

W świetle powyższych zasad nie można wymierzyć kary ponad winę sprawcy, chociażby przemawiały za tym potrzeby prewencji indywidualnej i ogólnej. Kolejna z dyrektyw to niewspółmierność kary do stopnia szkodliwości społecznej czynów. Zgodnie z regulacją ustawową uwzględnia się tutaj przedmiotowe i podmiotowe przesłanki określające ten stopień – wyraźnie wskazane w art. 115 §2 kk.

Sąd wymierzając karę pozbawienia wolności wziął pod uwagę wszystkie okoliczności, których analiza doprowadziła do prawidłowych i trafnych wniosków - zarówno te, które przemawiały na jego korzyść, jak i te które przeciwko niemu

przemawiały. Sąd I instancji dostrzegł i właściwie zanalizował okoliczności istotne dla wymiaru kary. Podkreślał fakt uprzedniej wielokrotnej karalności oskarżonego, wielość popełnionych przestępstw. Nie stracił z pola widzenia, że fakt przyznania się oskarżonego do winy. Okoliczność zaś, że oskarżony nie ujawnił współsprawców włamania do pomieszczeń należących do oskarżycieli, nie może stanowić argumentu i przeciwwagi dla okoliczności wskazanych wyżej.

Natomiast ustalenia Sądu meriti, że wobec oskarżonego można formułować pozytywną opinię kryminologiczną, o jakiej mowa w art. 69 kk, nie podzielił Sąd odwoławczy. M. Z. był już dwunastokrotnie karany i to z jednym wyjątkiem, zawsze z art. 278§1 kk na kary ograniczenia wolności i pozbawienia wolności. Na skutek zamiany kar przebywał także w zakładach karnych. Najwyraźniej fakt ten nie wywołał u oskarżonego żadnej refleksji nad swoim zachowaniem i nie okazał się wystarczającym hamulcem przez podejmowaniem kolejnych przestępczych zachowań. Już te okoliczności niweczą możliwość ustalenia przesłanek do zastosowania dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Argumenty, iż pozostawanie oskarżonego na wolności jest niejako w interesie pokrzywdzonych, którym winien naprawić szkodę, nie przekonują, czynią je dalekimi od realiów niniejszej sprawy, w szczególności dotychczasowego trybu życia oskarżonego.

Nie ma więc podstaw do formułowania względem oskarżonego pozytywnej opinii kryminologicznej, a w konsekwencji brak jest przesłanek do stosowania dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary. Ta konstatacja doprowadziła do uchylecia wszystkich postanowień związanych z poddaniem oskarżonego probacji.

Biorąc pod uwagę sytuację osobistą i majątkową oskarżonego Sąd II instancji odstąpił od obciążania go kosztami sądowymi oraz wydatkami, którymi w całości obciążył Skarb Państwa (art.634 kpk w zw. z art. 624§1 kpk).